

27. septembra rekoč: „Dr. Costa je danes županijstvo ljubljanskega mesta po višem ukazu za zdaj z rok dal noter do sklepa one razprave, ki se je pričela zaradi unidanjega nepokoja; vodstvo magistratno je izročeno gosp. Jan. Pajku, c. k. okrajnemu predstojniku, mestnemu odboru pa bode predsedoval župana-namestnik gosp. dr. Orel. — Ker, kakor se je že naprej videlo, c. kr. sodnija o oni sokolski dogodbi gospoda župana, ki je razdražene le miril in jih pomiril, da se ni kaj hujega pripetilo, ni v zatožbo djala, obžaluje velika večina meščanov prav srčno oni viši ukaz, kateri začasno ustavlja dr. Costi županovanje, in mu je to obžalovanje in pa upanje, da kmalu stopi na čelo mestu, razodela v adresi (pismu), ktero obsega nad 400 podpisov vsake stranke od najveljavnejših mestjanov, najvišjih stolnih duhovnov, mestnih fajmoštrov, mestnih odbornikov in odbornikov kupčijske zbornice, mestnih okrajnih predstojnikov, oskrbnikov ubozih in 250 hišnih gospodarjev. Mož, za katerim taka sijajna večina stoji s svojo udanostjo, pač lahko mirno čaka, kako se bo rešila stvar, ki je ne le v Ljubljani, ampak po vsej deželi visoko spoštovanemu županu prizadjala že marsikako bridko uro. Sicer pa moramo še to odkritosrčno reči, da nobeden, ki pozna občinsko postavo ljubljanskega mesta, ne razume tega, kako more to biti, da se opravilstvo vseh opravil magistratnih je izročilo cesarskemu komisarju, ker po jasnih besedah §. 58. se more njemu izročiti le od vlade magistratu prenešeno (übertragener), ne pa naravno (natürlicher) opravilstvo. Pa po §. 46. tudi to nikomur, ki mestno postavo pozna, ni jasno, kako se more županu začasno ustaviti županovanje, ker §. 46. natanko našteva, kdaj mestni odbornik ali župan pride ob svoje opravilstvo; v te odločbe pa naš župan nikakor ni prizadet. Res je sicer, da so se pri nas že marsikake reči zgodile, o katerih se prava uganjka ne vé; vendar za trdno mislimo, da se bode županova zadeva tako razjasnila, da ostane tudi v prihodnje mestu to, kar mu je dozdal bil — najspodobnejši mož za županijstvo ljubljansko. Danes gré sam na Dunaj.

— Včeraj se je na poklic ministerski gospod deželni glavar pl. Conrad podal na Dunaj. Nadjamo se, da se reši županova zadeva tako, kakor je pravo in kakor želi velika večina mesta ljubljanskega.

— Odbor kmetijske družbe je v nedeljo imel sejo, v kateri je določil, kaj pride v slovesni veliki zbor, ki bode 24. dne t. m. v spomin stoletnice družbine. Svetinjo, ki se naredi v ta spomin, je že izdelal slavni prof. Radnicki na Dunaji. Prihodnjič več o programu tega zbora, v ktere ga pride gotovo vsak ud, ki ima količkaj srca do napredka kmetijskega.

— Zbornica kupčijska in obrtnijska je 26. dne t. m. imela sejo; o važnejših njenih sklepih prihodnjič kaj več.

— Gosp. dr. Toman je prišel v saboto iz Dunaja za tri dni v Ljubljano, da je sklical odbor za železnico ljubljansko-belaško, kteremu je v seji v pondeljek predložil že izdelani glavni načrt te ceste, za katero se kaže veliko upanja, da ne ostane utopija. Odbor je nevtrudljivega gosp. doktorja pooblastil, da vse stori, kar je treba, da ta železnica kmalu stopi s papirja v življenje. — Gosp. dr. Toman bode v imenu državnih naših poslancev spisal v posebni knjižici odgovor koroškemu odboru, ki tako nesramno odbija ravnopravnost národno Slovincem. — Da bi slovenski poslanci stopili iz državnega zbora, je — saj za zdaj — še časnikarska goska.

— Po vojski smrdi! Te dni so bili francozki agenti tukaj, ki nameravajo 100.000 centov sená nakupiti.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Po obravnavah, ki so 7 tednov trpele, sta ogerski in dunajski odbor sklenila svoja dela in zapisnik podpisala 26. septembra. Od strani dunajskega odbora je nekterim odločbam nasprotoval le nekdanji denarstveni minister Plener (to je važno); od ogerske strani pa le Ghiczy-a ni bilo pri podpisu. Če tudi poslanci dunajskega državnega zbora v zapisniku sami pravijo, da so po tej meri naše (avstrijske) dežele preveč obložene, so vendar podpisali zapisnik in bodo državnemu zboru priporočali, da sprejme to breme. Sicer velja nemški pregovor, da „pri denarnih rečeh prestane dobrovoljstvo“; al ta deputacija je pod klop vrgla ta pregovor. Po teh obravnavah prevzamejo Ogri za skupne državne zadeve na 10 let le po 30 odstotkov, druge dežele pa 70, — od 146 milijonov, ki jih je treba za obresti državnega dolga, pa prevzamejo Ogri za prihodnje leto izjemno 38 milijonov, za drugih 10 let pa le 29 milijonov, — drugim deželam tedaj nakladajo skrb, naj spravijo skupaj ostalih 116 milijonov. Po takem je očitno, da pridejo še večji davki. Ako pa se pomisli, da že zdaj zaostajajo vse dežele v davkovskih plačilih, smemo pričakovati, da bode državni zbor resno prevdaril, kaj stori, ako se udá ogerskim zahtevam! Kjer številke tako glasno govoré, ni treba kritike. — Smešno bi bilo to, ako bi ne bilo nekako strahovito, kako se Košut in Deakova stranka ravsa in kavsata in tebi nič meni nič obešata na veliki zvon očitnosti djanja velikega izdajstva od 1848. in 1849. leta! — Garibaldi je res nameraval planiti čez Rim, pa pri Asinalungi ga je italijanska vlada vjela in 27. septembra tirala na svoj dom v Caprera (na Kozje.) Ko je počil glas po velikih mestih Italije, da so Garibaldi-a vjeli, je ljudstvo vstajalo na noge; zdaj se je spet povsod pomirilo, ko je slišalo da se Garibaldi-u nič hudega ne zgodi. Začasno bode tedaj miroval Garibaldi. — 30. septembra se je začel spet deželni zbor ogerski; glavna stvar njegovih obravnav bode finančna poravnava z Avstrijo. — Iz dunajskega državnega zbora pa se sliši, da nekteri nemški liberalci bodo pred vsem drugim zahtevali, da se odpravi konkordat. Potem, mislijo, bode Avstrija izveličana! — Ruska vlada ne dovoli vojakom dolzega odpusta (urlauba) in k večjemu do 1. aprila prihodnjega leta. Pomenljivo je to znamenje.

Zitna cena

v Ljubljani 28. septembra 1867.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 5 fl. 80. — banaške 6 fl. 40. — turšice 3 fl. 70 — soršice 4 fl. 35. — rži 3 fl. 40. — ječmena 2 fl. 60. — prosa 2 fl. 60. — ajde 3 fl. 13. — ovsa 1 fl. 60. — Krompir 1 fl. 5.

Kursi na Dunaji 1. oktobra.

5% metaliki 55 fl. 40 kr. Ažijo srebra 122 fl. 25 kr.
Narodno posojilo 65 fl. 25 kr. Cekini 5 fl. 95 kr.